

NEFSİ TERBİYE ETMEK

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Cumanız mübarek olsun. Allahu Teâlâ hazretleri bizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erdirsin. Âhirette Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin. Rıdvân-ı ekberine vâsıl eylesin.

Muhterem kardeşlerim. Kesin olarak biliyoruz ki bu dünyaya imtihan için gönderildik. İmtihan oluyoruz. İmtihan devam ediyor. Âkil ü bâliğ olduğumuz zamandan itibaren sorumluluk devam ediyor.

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾¹

Zerre kadar hayır mutlaka değerlendirilecek. Mükâfatı verilecek. Zerre kadar şer mutlaka değerlendirilecek. Cezası görülecek. İnce bir hesap var. Ve hiçbir şey kaçırılmadan melekler tarafından deftere yazılıyor.

¹ 99/Zilzal, 8

﴿كِرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ﴾.

Kesin. Bu dünyada bu imtihanı başarmak için bulunuyoruz. Allah'ın rızasını kazanıp Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmak amacımız. Hedefimiz. Başka çaremiz yok. Onun için Allah'ın rızasını nasıl kazanırız diye düşünmemiz lazım. Her işimizi Allah'ın rızasını kazanmak için yapmaya çalışmamız lazım. Yaptığımızı Allah rızası için yapmamız lazım. Yapmadığımızı da Allah rızası için yapmamamız lazım. Vazgeçtiğimizi de Allah rızası için vazgeçmemiz gerekiyor. Bu bir mühim kâide.

İşte bu yola takvâ yolu deniliyor. Allah'tan, Allah'ın kahrına gazabına uğramaktan, cehenneme düşmekten korunmak, kollamak. İnsanın kendisini tehlikeden kollaması, cehennemlik olmaktan kurtarması. Buna takvâ yolu deniliyor.

Takvâ; korunmak demek. Vikaye demek. Vikaye kökünden geliyor. Takvâ yolu günahlardan kaçınmayı gerektirir. İbadetleri yapmayı gerektirir. Ama insanın günahlardan kaçınması kolay değildir. Çünkü günahlar tat-

lıdır. Keyiflidir. Zevklidir. Davulludur. Zurnalıdır. Eğlencelidir. Millet para verip de günah işliyor. Para verip günahı kaçınması lazım gelirken isteye isteye gidip para verip de günahı işliyor. Neden?

Günahlar zevkli olduğu için. Sevaplı şeyler zor olduğu için. Her babayiğidin kârı olmadığından herkes ona yanaşamıyor. Bucak bucak kaçıyor. Hayırlı, sevaplı bir şey oldu mu bakıyorsun ortada kimse kalmıyor. Allah Allah bunlar nerdeydi? Nerdeler?

a. Nefsi Terbiye Etmek

Nasreddin Hoca'nın Timur'un karşısına giderken arkasında bir sürü insanın olup da tam kapıya vardığında dönüp baktığında kimse kalmadığı gibi. Kimse kalmıyor. Neden? İnsanın nefsi var. Hevâ-yı nefsi var. Şehvât-ı nefsâniyesi var. Bunlardan dolayı insan keyifli şeylere günah da olsa şıkır şıkır oynaya oynaya gidiyor. Sevaplı şeylere sevap bile olsa tembelleniyor. O zaman ne lazım? Bu nefsi yenmek lazım. Bu nefis bize düşman. İçimizdeki nefsimiz bizim en büyük düşmanımız. Çünkü bize sevaplı işleri yaptırmak istemiyor. Vay kepaze vay. Sevaplı işleri yaptırmak is-

temiyor. Günahlı işlere koşa koşa gidiyor. Hevesli. Çünkü hevâ-yı nefis var, hevesleri var. Arzuları var. O halde bu nefsi adam etmek lazım. Terbiye etmek lazım. Yola getirmek lazım.

Terbiye olur mu? Olur. Hayvanlar bile terbiye oluyor da insan eşref-i mâhlukât olan insan niye terbiye olmasın? Hocamız böyle derdi. Bir köpeği alıyorsun. Terbiye ediyorsun. Av köpeği oluyor. Avı yemeden, ağzıyla tutup sana getiriyor. Vurduğun avı çalıkların arasında, suyun üzerinde, ormanın kenarında, senin gidemeyeceğin yerde “Ben buldum buyur efendim.” Niye yemedi? Terbiye edildi. Canı istemez mi onun et yemeyi?

Köpeğin işi et yemektir. Kemikleri kıtır kıtır yemektir. Niye yemiyor? Terbiye oldu. Yani köpek nefesine hâkim oluyor da terbiye olunca, eşref-i mâhlukât olan insan niye nefesine hâkim olamasın? Günahlı işi yapmamak için niye tutmasın kendisini? At terbiye oluyor.

Bizim Avustralya’daki bir arkadaşımız anlatıyor. Polisten terbiyeli köpek almış. Evde yok. Su saatini veya elektrik saatini yazmak için memur gelmiş. Kapıdan girmiş. Köpek

orada. Köpeği görünce önce korkmuş. Ama köpek gayet sakin. Hiçbir şey yapmıyor. “Demek uyuşuk bir köpek demiş.” İçeri girmiş. Saate bakmış. Seslenmiş. Evde kimse yok. Yürümüş. Şeye kadar. Avustralya’da alet edevat takım taklavatın bulunduğu bahçedeki binaya *shed* diyorla. Biz garaj diyebiliriz. Böyle bir şey. Evde kimse olmadığını anlayınca, oraya kadar gitmiş.

Polis köpeği de yanından tin tin gidiyor. Uslu uslu gidiyor. İçeri girmiş. Oradan gözüne kestirdiği birkaç elektronik aleti almış. Çıkarırken köpek hırr bileğine bir yapışmış. Köpek o zaman yapışmış. Mücadele ediyor. Terbiyeli köpek mücadele edince işlerini biraz fazla geçiriyormuş. Ay ay ay. Mücadeleyi bırakınca dişlerini gevşetiyormuş. Kurtulmak için zorlayınca dişlerini geçiriyormuş. Serbest bırakınca köpek de ağzını gevşek tutuyormuş. Evin sahibi gelinceye kadar adamı orada çalmak istediği cihazlarla suçüstü öyle tutmuş.

Arkadaş diyor ki; “Ben eve geldim adam bana şamata yapmaya kalktı. Senin köpeğin beni öldürecekti. Kalpten krizden gidecektim. Sana davacı olacağım. Mahkemeye vereceğim seni.” filan. “Yok sen boşuna şamata

yapma. Senin okuyacağın saat şurada kapının arkasındaydı. Sen buraya kadar garaja kadar gelip bu cihazları almak istediğin için bu terbiyeli köpek seni yakaladı. O zamana kadar bir şey yapmadı sana. Sen buraya hırsızlık yapmaya gelince köpek yakaladı. Ben de seni hırsızlık yapmak istedi diye polise şikâyet edeceğim.” demiş. Neyse adam peki öyleyse, filan demiş. Elini ovuştura ovuştura kalkmış gitmiş oradan. Bir daha da oraya saat okumaya gelmemiş. Kafadan atıyormuş rakamları. Kağıtları dolduruyormuş filan.

Köpek terbiye olabiliyor. Nasıl terbiye oluyor? Gelen insanın hâline bakıyor. Uslu uslu ise bir şey yapmıyor. Hırsızlık yaptığı zaman yakalıyor. Polis gibi. Kelepçe geçirmiş gibi bileğine onu tutuyor. Köpek terbiye oluyor. Aslan kamçıyla terbiye oluyor. Bilmem diğer mahluklar terbiye oluyor da, at terbiye oluyor da, sirkteki filler terbiye oluyor da, kaplan terbiye oluyor da, yılan terbiye oluyor da; insan niye terbiye olmasın? Veya niçin terbiyeden kaçsın? Niye terbiyesiz kalsın? Nefsin terbiye edilmesi lazım.

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ﴾²

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيْهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيْهَا﴾.³

Nefsin terbiyesini bu âyetler bize işaret buyuruyor. Nefsini terbiye edersen kurtulursun, felaha erersin. Nefsini terbiye etmezsen cehenneme düşersin. Cezaya çarpılırsın diye bildiriyor. Onun için nefsin terbiyesi lazım. İnsanın nefsinin eğitilmesi lazım. İnsanın sevapları zor da olsa yapacak hâle gelmesi lazım. Günahlardan zevkli tatlı keyifli de olsa kendisini tutabilmesi lazım. İşte nefsin terbiyesi yoluna tasavvuf derler. Nefsin terbiyesini öğreten ilme tasavvuf ilmi derler. İlm-i tezkiye-i nefis. Nefsi terbiye etme ilmi. Nefsi terbiye etti mi insan iradesi kuvvetli olur. Ahlâkı güzel olur. Kötü işlerden kendisini çekip alı koyabilir. İyi işleri yapabilir. Kâmil bir insan olur. Nefis terbiyesinden geçmiş insanlar tarihe evliyâullah diye geçmişlerdir.

Yunus Emreler, Mevlânâ Celaleddîn-i Rumîler, Eşrefoğlu Rumîler, İbrahim Hakî Erzurumîler, Hacı Bayrâm-ı Velîler. Kim bilir

² 87/Âlâ, 14-15

³ 91/Şems, 10-11

bu diyarda da nice evliyâullah yaşamıştır. Nice mürşid-i kâmiller gelmiş geçmiştir. İşte iyi insan olmanın, hem dünyada hem âhirette bahtiyar olmanın yolu onun için bu eğitimleri görmek olduğundan hepimizin bu hususta gayret göstermesi gerekiyor.

Bu bakımdan tabii bir insan nasıl olur da nefsi terbiye eder? Ve sonunda Yunus Emre'nin anlattığı gibi şiirlerinde melek gibi lokum gibi tatlı bir insan nasıl olur? Bunun yolu nedir? Usta şu işi yapıyor, nasıl yapıyor? Falanca sanatkâr bu işi beceriyor, nasıl beceriyor? Tabii bunun inceliği var. Hadi al bakalım sen de yap. Al aletler burada, hadi bakalım o ustanın yaptığı işi sen de yap. Sen hiç yapamazsın. Çırak bile yapamıyor. Kalfa bile usta gibi yapamıyor. Ancak usta olmak gerekiyor. Yani bu işin incelikleri var.

İki yoldan insanın nefsi terbiye görür. Bir; nefsi riyâzâtü'n-nefs denilen sıkı bir eğitime sokarak, tasavvufî bir eğitimden sıkı, meşakkatli bir eğitimden geçirerek terbiye etmek. İkincisi; insanın içindeki aşkını, şevkini, muhabbetini arttırıp isteye isteye, seve seve iyi bir insan olmasını sağlamak. Nefsi de böyle bir engellemek yolu vardır.

Birinci yola tabii ki nefsanî derler. Nefsi terbiye etme yolu. Riyâzât yolu.

İkinci yola tarîk-i ruhanî derler. Ruh kuvvetlendirme yolu. Tarikatların bir kısmı tarîk-i nefsanî yoluyla müridleri terbiye eder. Bir kâmil insan hâline getirir. Bazı tarikatlar da tarîk-i ruhanî yoluyla müridleri terbiye eder. Âşık-ı sâdık eder. Öylece kâmil insan hâline getirir. O veya bu. Her ne olursa olsun ister Ankara'ya Aksaray üzerinden git. İster Ankara'ya Konya üzerinden git. Maksat Ankara'ya gitmekse o yoldan bir yoldan gitmek fark etmez.

Gayeye ulaşmak esastır. Gaye Allah'ın rızasını kazanmaktır. Allah'ın rızasını kazanmak için de nefsi ıslah etmektir. İşte onun için bu eğitimi görmek gerekiyor. “Ders alacağız.” dedikleri kardeşlerimizin de budur. Yani ben tarikate gireceğim. Tarikatın eğitimini kabul ediyorum. Ona göre çalışacağım da inşallah bu hedeflere nâil oluyorum diye bu kastediliyor.

Bunun ilk adımı tevbe etmektir. Yani insan tevbe edecek. Öyle girecek tarikate. Tabi tevbe laf değildir. “Tevbe yâ Rabbi!” Tevbe oldu mu? Olmadı. Tevbe insanın halinin yanlış

istikametten doğru istikamete dönüşüdür. Zaten tevbe dönmek demek. Race'a gibidir Arapça'da. Dönmek mânasına gelir. Onun için dönüş yapması lazım insanın.

Mesela duyuyorsunuz adam hapse girmiş. Orada dindar bir kimseyle hapiste otururken kalkarken konuşurken tevbekâr olmuş. Kötü bir insan olarak hapse girmiş. Hapisten çıktığı zaman "Allah Allah Hapis buna yaradı yahu. İyi bir insan oldu. Namazlı niyazlı dürüst bir insan oldu." Bak işte dönüş bu. Veya duyuyorsun falanca kimse şarkıcıymış. Açık saçık şarkı söylermiş bir zamanlar. Sonra tevbekâr olmuş. Şimdi başörtülü ne kadar güzel bir hanım olmuş. Bak dönüş yaptı. Dönüş diyoruz böyle bir şeye. Tevbe dönüş demek. İlk önce tevbe etmek lazım. Ondan sonra da tasavvufun, tarikatın şunları yapın dediği işleri yapma ilerlemek lazım.

Bu ilerleme esnasında ne yapmak gerektiği, hepsi Peygamber Efendimiz'in nasihatlerinden çıkıyor. Hadîs-i şerîflerden, Kur'ân-ı Kerîm'den çıkıyor. İnsan o nasihatleri uyguladığı zaman sonuç güzel oluyor. Onun için buyurun şu mübarek Cuma gününde beraberce

vakit de sıkışık. Tevbe edelim. Diyelim cümle günahların affı için.

*Estağfirullah Estağfirullah Estağfirullah
Estağfirullah Estağfirullah el-Azîm el-Kerîm
er-Rahîm ellezî lâ ilâhe illâ hû el-Hayye'l-
Kayyûm ve etûbü ileyh. Allahümme ente
Rabbî lâ ilâhe illa ente halaktenî ve ene ab-
düke ve ene alâ ahdike ve va'dike
me'steta'tü. Eûzü bike min şerri mâ sana'tü
ebû uleke bi-ni'metike aleyye ve ebû'u bi-
zenbî fe'ğfir lâ fe-innehu lâ yağfiru'z-zünûbe
illâ ente.*

Bu Peygamber Efendimiz'in duasıdır. Rabbimiz şu mübarek Cuma gününde şu Mekte'nin, Medine'nin vakfı olan şehrinde bu güzel dua ile yaptığımız tevbemizi kabul eylesin. Geçmiş günahlarımızı affeylesin. Bundan sonraki ömrümüzde günahlara, haramlara yanaşmadan, bulaşmadan yaşamayı; rızasını kazanmayı cümlemize nasip eylesin. Üzerinizde kul hakları varsa onları sahiplerine verin. Haklardan kurtulun. Helalleşin. Âhirete kul hakkıyla varmayın. Üzerinizde namaz, oruç borçları varsa onları da ödemeye başlayın. Çünkü âhirette cezalı olarak ödersiniz. Azap görerek ödersiniz. O duruma düşmeden

o kılmadığınız namazları burada ödeyiverin, kaza edin. Tutmadığınız oruçları burada tutuverin, kaza edin. Âhirete ibadet borcuyla varmamaya da dikkat edin.

b. Abdestli Gezmek

Devamlı abdestli gezin. İnsanın günah işlememesi için ilk çarelerden birisi abdestli gezmektir. Denenmiştir. Üzerimizde tecrübe etmişizdir. İnsan abdestliyken haramdan, günahahtan kolay korunur. Kendi kendisini çekebilir. Abdestsiz iken kendisini haramdan, günahahtan çekemez. Haram olduğunu, günah olduğunu bile bile o haramı işler. Neden? Abdesti yok da şeytan kancayı taktı çekip duruyor. Şeytandan kendisini kurtaramıyor. Çok fark eder. Yani gözle görülecek elle tutulacak bir şekilde fark eder. Onun için ilk çare sevgili kardeşlerim, abdestli gezin.

Abdestli gezdiniz mi şeytan yanınıza sokulamıyor. Melekler etrafınızda oluyor. Şeytan uzaktan dır dır vır vır vesvesesi çok zarar vermiyor. Abdestsiz oldunuz mu yanınıza geliyor. Kancayı takıyor. Yuları geçiriyor. Şeytanlık yaptırmaya, günah işletmeye çekip götürüyor.

Mektup yazıyor bana kardeşlerimiz. “Hocam benim bir kötü huyum var. Yaz geldi mi haramlara bakmaktan kendimi alamıyorum. Bana dua edin.” diyor. Neden? Kolay değil işte. Nefsi yenmek, şeytana uymamak kolay değil. İlle baktırtır. Nasıl olacak? Abdestli gezecek. Bir çare o. Abdestli gezdi mi “Oh Allah Allah ya ne kadar kolay oluyor. Bak günah işlemeden insan gidebiliyor.” der insan. Abdesti ihmal etti mi yenilir. Yenik düşer yani. Onun için devamlı abdestli gezin. Her zaman abdestli olun. “Abdestim bozuldu.” Bozulduğu yerde abdestini al. Peygamber Efendimiz öyle yapardı. Sen de öyle yap. Devamlı abdestli gez.

Bir de her gün zikir vazifeni yap. Dervişliğin zikir vazifeleri var. Neden? Çünkü Kur’ân-ı Kerîm’de Allah zikri emrediyor. Hadîs-i şerîflerde Peygamber Efendimiz zikri emrediyor. Zikrin de bir faydası var, zikir yapan insan da korunuyor. O bakımdan zikir yapacaksın. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki: İnsanın düşmandan korunmak için girdiği üç tane kalesi var. Cami kaledir. Camiye girdi mi şeytandan korunur.

Kur'ân-ı Kerîm kaledir. Kur'an okudu mu Kur'an'a sarıldı mı gûnahtan korunur. İyi ama ben caminin dışında dükkanda çalışacağım. Tarlada iş yapacağım. Her zaman camide olamıyorum. Kur'ân-ı Kerîm bilgim de mahdut. Ne yapacağım? Üçüncü çare; zikrullah kaledir. Zikre sarılan korunur. Hem maddeten korunur. Hem mânen korunur.

Hocamız derdi ki; “Elhamdülillah fırtınalı devirlerde Allahu Teâlâ hazretlerinin lutfuyla zikrin bereketiyle nice tehlikelerden korunduk.” Hakikaten öyle olur. Maddî tehlikelerden de korunur insan. Mânevî tehlikelerden de korunur. Onun için dervişin bir de zikir vazifesi var. Zikir vazifelerini yapacaksınız. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'de Allah

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾⁴

diye emrediyor. Peygamber Efendimiz “Zikredin ki sizi dışarıdan görenler mecnun sansın.” diye tavsiye buyuruyor. Kendisi de öyle yapmış. Kendi hayatı da öyle. Sahâbe-i kirâmın da hayatı öyle.

⁴ 33/Ahzab, 41

Diyorlar ki tesbih bid'attır. Cahil. Bid'at olur mu? Sahâbe-i kirâm bile tesbih kullanmış. Nasıl kullanmış? Tabii şimdiki güzel kuka tesbihler, bilmem usta elinden çıkmış tesbihler yok ama. Ya hurma çekirdeğinden kullanmış. Ya çakıl taşından kullanmış. Çömleğin içine belli sayıda çakıl taşı koymuş. öyle çekiyor. Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'*ın da buluşu, ipe düğüm atıyormuş. 2000 düğümlü bir ipi varmış. İkiye katlarsan 1000 eder. 2000 düğümlü ip. Onu çekmeden yatmazmış gece. Her gece demek ki en aşağı o 2000lik tesbihi çevirip ne kadar çeviriyorsa zikir yapıyormuş. Demek ki sahâbe-i kirâmın da yaptığı bir şey.

Zikir vazifelerinizi yapacaksınız. Şu zikirleri yapın diye size söyleyeceğim şimdi. O zikirleri de Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hadîs-i şerîf kitaplarında tavsiye etmiştir. Efendimiz'in tavsiyesi olan zikirleri çekin, diyeceğim ben size. Sonuç itibariyle Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymuş olacaksınız. Sünnet-i seniyye-yi nebeviyyeden olan zikirleri yapmış olacaksınız. Zikri gününüzün herhangi bir saatinde herhangi bir şekilde yapabilirsiniz. Zikir ayakta

da olur, oturarak da olur, yatarak da olur.
Delil?

﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ

﴿جُنُوبِهِمْ﴾⁵

Âyetleri bildi mi insan her şeyi biliyor işte bak. Abdestli de olur abdestsiz de olur. Ama abdestli olmak iyi. Onun için abdestli olalım.

Kıbleye dönüp oturmak iyidir. Çünkü Peygamber Efendimiz buyurdu ki

Oturuşların en güzeli kıbleye dönük oturuştur. Kıble cihetine riayet etmek âdâptandır. Onun için kıbleye dönüp oturursun. Diz çökmek de sahâbe-i kirâmın oturuşuydu. Onun için diz çökersin. Sahabe gibi diz çökecek, kıbleye doğru dönük olarak, abdestli olarak zikir yaparsın. Göz kapamak zikrin âdâbındandır. Çünkü insan gözünü kapattı mı aklını derler toparlar. Gözünü açtı mı gözü bir yere takılır. “Aa şu ağaçta sarı erikler varmış ya. Bunda da kırmızı erikler var. Tarlaya da soğan ekilmiş de soğanlar da cücük

⁵ 3/Âl-i İmrân, 191

vermiş. Taa bir metre yukarıya çıkmış. Şu evin rengi yeşil, bunun rengi kırmızı.” Neden? Göz meşgul ediyor. Gözünü kapattı mı bu meşguliyet olmaz. Onun için gözünü de kapayacak. Zikrini öyle yapacak. O zaman tesiri tam olur.

Bizim bir şeker hastası arkadaşımız var. Doktora gitmiş çok fena durumu. Doktor demiş “Sen hiç doktora gitmedin mi? İlaç kullanmadın mı? Şekerin çok fena vücudunu tahrip etmiş.” filan. “Kullandım doktor bey filanca ilacı kullandım.” “Mümkün değil. O ilacı kullandıktan sonra senin böyle şeker hastalığı yönünden bu kadar böyle vücudunun tahrip olması mümkün değil. Nasıl kullandın anlat bakalım?” “Yemek arasında hapı yutuyordum.” “Hay Allah müstehakını versin senin. Ya bu hap öyle kullanılmaz ki. Boşa gitmiş. Hap hiç işe yaramamış. O hapın kullanılması öyle değildi. Yani usulüne uygun kullanmadın. Hapın faydası olmadı.

Kıbleye doğru oturacaksınız. Gözünüzü yumacaksınız. Evvela 25 defa Estağfirullah Estağfirullah diye başlayın. Neden? Yemeğe otururken elimizi yıkamıyor muyuz? Temiz değil miyiz? Temiziz. Olsun

yine sofraya otururken elimizi yıkıyoruz. Sünnettir diyoruz. Elimizi yıkıyoruz. Neden? Temiz olsun.

Çünkü Bismillâhirrahmânirrahîm diyeceğim. Ekmeği onunla böleceğim. Yemeği onunla yiyeceğim. Temiz olması şart. 25 defa Estâğfirullah diye başladınız. Sonra? Bir Fâtiha, 3 İhlâs-ı şerîf okuyun. Bunları Peygamber Efendimiz'e hediye edin. Peygamber Efendimiz'den bize kadar gelmiş geçmiş mürşid-i kâmillerimizin, pîrlerimizin, meşâyih-i izâmımızın ruhlarına hediye edin. Neden?

Bizim âhirete baklava çikolata gönderecek halimiz yok. Biz onlara Fatihalar İhlaslar göndeririz. Allah da melekleri vasıtasıyla onlara bildirir. O hediyelerden onlar memnun olurlar. Onlar kabirde boynu bükük Fâtiha beklerler, Yasin beklerler "Bu mübarek Cuma gününde şu bizim evlat bize bir Yasin okusa" diye nasıl dertleşirler nasıl dua beklerler kabirlerinde. Tabii biz de zikre oturduğumuz zaman o evliyâullah büyüklerimize Fatihalar İhlaslar hediye edeceğiz. Onlar da memnun olacaklar, bizi sevecekler. Biz de onları seviyoruz. Böylece âdâba uygun oluyor.

Sonra? Zikre başlamadan evvel üç şeyi derin derin düşüneceksiniz. Bir; ölümü düşüneceksiniz. Öleceğiz. Kara toprağa bizi gömecekler. Çoluk çocuğumuz bile yanımızda kalmayacak, gidecekler. Kara toprağın içinde yapayalnız kalacağız. Daracık toprakta kefenin içinde. Üstümüze toprak kapatılmış. Başımızı kaldırmak istediğimiz zaman başımızı mezarın tahtalarına vuracak gibi kara toprağa gömecekler. Çare ne?

Çare kabirde insana yoldaş olacak ibadeti taati yapmak. Kabirde insana ibadetleri yoldaş olacak. Namazı, orucu, zekâtı, zikri, haccı, ibadeti yoldaş olacak. Kara toprağa koyacaklar. Melekler gelecek. Sorgu sual edecekler. Kıyamet kopunca herkes mahşer yerinde toplanacak. Binlerce yıl bekleşecek. Terlere batacaklar. Korkudan çok heyecanlanacaklar. Mahkeme-i kübrâ kurulacak. Hesaba çağrılacaklar. Sevapları günahları. Bunu niye işledin. Utanmadın mı? Sorulacak. Yazılacak. Ölçülecek. Tartılacak. Sevaplar günahlar hesaplanacak. İyiler cennete varacak. Kötüler cehenneme atılacak. Yanacak.

Cehennem azgın ateşleriyle sağa sola saldıracak. Melekler zincirlerle onu zor zapt

edecekler. Cennet 500 yıllık mesafeden kokusu duyulacak gibi etrafa güzel kokuları yayılmış, nurlu, mübarek bir yer. Cehennem korkunç azap yeri. Bunları düşüneceksiniz. Diyeceksiniz ki nefsinize. “Ey nefsim aklını başına topla ölüm var. Ölmemenin çaresi yok. Herkes kabre girecek. Âhirette mahkeme-i kübrâ var, hesaba çekilecek. Eğer orada cehennemliklerin arasına atılırsan yandın. Çare yok. Çok yalvarmak, yakarmak fayda vermez. Çok dikkat et. Cehenneme düşmemeye gayret et. Cenneti elden kaçıırırsan cenneti kaçırmak bile insana dert olarak yeter. Nedâmet olarak, pişmanlık olarak, hasret olarak yeter. Cenneti kaçırmamaya çalış. Cehenneme düşmemeye çalış.” diyeceksiniz.

Demek ki zikre oturunca ölümü düşünüyoruz. Ölümden sonrasını düşünüyoruz, düşüneceğiz. Bu nereden çıktı? Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîflerinden çıktı. Peygamber Efendimiz “Ölümü çok düşünün.” buyurmuş. Onun için düşüneceksiniz. Faydası ne? Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: Ölümü düşünmek insanın sevabını arttırır. Sadaka vermiş gibi sevap kazandırır. Gafletten uyanmasına sebep olur. Feyzi çok olur. Âhire-

te hazırlanmaya vesile olur, uyandırır. Cehennemden korur. Cennetine girmesine sebep olur. Onun için ölümü düşüneceksiniz, bir.

«أَكْثَرُوا ذِكْرَ الْمَوْتِ. فَمَا مِنْ عَبْدٍ أَكْثَرَ ذِكْرَهُ إِلَّا أَحْيَا اللَّهُ تَعَالَى قَلْبَهُ، وَهَوَّنَ عَلَيْهِ الْمَوْتَ. الدَّيْلَمِيُّ،
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.»

Efendimiz *Eksirû zikre'l-mevti* buyurdu diye ölümü düşüneceksiniz. Bak tedbirler nasıl geliyor? Yavaş yavaş tedbirler başladı. Bunları yaparsa insan iyi insan olur.

Ölümü düşünecek, bir. İkincisi, hocasıyla beraber olmayı düşünecek. Buna *râbıta-ı mürşit* diyoruz. Gözünüzü kapatacaksınız. Berabermişiz de zikri beraber yapıyoruz diye düşüneceksiniz. Karşınızda bizi düşünün. Hocalarımızla oturmuşuz. Gönlünüzü gönlümüze bağlayın. Gelecek olan feyz-i ilahîye muntazır olun.

Mürid şeyhini karşısında düşündü mü onunla beraber zikrediyor diye düşündü mü o

düşünceden, o hayalden, o rabıttan gönlüne çok feyizler gelir. Yaptığı ibadetin faidesini görür. Tasavvufta mertebesi yükselir. Seyr-i sülûkunda hızlı ilerleme olur. Sonunda Resûlullah'ı görecek hâle gelir. Fenâfirresûl makamına ulaşır. Fenâfillahı bekâbillahı bulması mümkün olur.

O bakımdan râbıta-ı mürşidi de güzel yapının ki en çok feyiz alma yollarından biridir. Sahâbe-i kirâm da böyle yapmışlardı da ondan çok feyizlere erdiler. Ebû Bekri Sıddîk Efendimiz'in biliyor musunuz dediğini? "Resûlullah'ın hayali gözümün önünden hiç gitmezdi. Utanırdım, Resûlullah'ın hayali karşımdayken ayak uzatmaya. Utanırdım yüz numaraya gitmeye. Hayali gözümün önünde." İşte bu hâle ne derler? Fenâfirresul hâli derler. Onun için siz de râbıta-ı mürşit yapacaksınız ki o halleri kazanmak mümkün olsun.

Üçüncü iş de râbıta-ı huzur. Allah'ın huzurunda olduğunuzu hatırlayacaksınız. Allah her yerde hazır ve nazırdır. Seni görüyor. İçini dışını biliyor. Her şeye kadir. Onun için sen de Allah'ın seni gördüğünü bilerek edebini takınacaksın. Boynunu bükeceksin diyeceksin ki: "Yâ Rabbi! Biliyorum ki sen beni görü-

yorsun. Duamı işitiyorsun. Sen âlemlerin Rab-
bisin. Ben senin kulunum. Sana güzel kulluk
etmek istiyorum. Bana yardım eyle yâ Rabbi!
Ancak senden yardım isterim. Gelirse bana
yardım ancak senden gelir yâ Rabbi! Bana
tevfîkini refîk eyle. Beni de seni zikreden,
sana şükreden kullarından eyle.” diye dua
edeceksiniz. Buna da râbıta-ı huzur derler.

Bu üç çalışmayı yaptıktan sonra, ölümü
düşündükten sonra. Bağlantı kurduktan sonra
râbıta-ı mürşid yapıp Allah’ın huzurunda ol-
duğunuzu düşündükten sonra zikre başlayın.
Zikirlerinizi öyle çekin. O zaman feyziniz tam
olur. İşiniz rast gider. Beş zikir çekeceksiniz.
Bir; 100 defa *Estağfirullah* çekeceksiniz.
Hadîs-i şerîfte var. Peygamber Efendimiz de
çekerdi. 100 defa *La ilahe illallah* çekeceksi-
niz. Bu da hadîs-i şerîfte var. 1000 defa *Allah*
çekeceksiniz. Her 100 defasında *İlahi ente
maksûdî ve rıdâke matlûbî* diyeceksiniz. 100
defa salavat-ı şerîfe çekeceksiniz Peygamber
Efendimiz’e salât u selam getireceksiniz. 100
defa da *Kul hüve’İlahu ehad’ı* okuyacaksınız.

Zikirlerinizi tamamlayınca el açıp dua
edersiniz. Allah’tan ne isterseniz istersiniz.
Kendinize, ana babanıza, geçmişlerinize,

sevdiklerinize dua edin. Bizi de duadan unutmayın.

La ilahe illallah La ilahe illallah La ilahe illallah. İçinizden Allah demeyi sessiz olarak devam ettirin. Allah mübarek etsin. İte böyle sessiz olarak içinizden Allah demeye de her zaman gayret edeceksiniz. Buna zikr-i kalb derler. İten zikir derler. Bunu da her zaman yapın. Bunu kimse duymaz, kimse bilmez, kimse anlamaz. Bunun sevabı çok yüksektir. İte çalışırken bile kalbiniz Allah diyebilir. Otobüste giderken bile kalbiniz Allah diyebilir. Yolda yürürken bile kalbiniz Allah diyebilir. Gecede gündüzde kalbinizi Allah'ın zikriyle çalıştırın. Bunun hududu yoktur. Ne kadar yaparsanız sevabınız o kadar çok olur. Kalbinizde Allah dedikçe milyonlarca milyonlarca sevabı alır alır feyziniz oalır oalır, iyi bir noktaya gelirsiniz.

c. Bizim Yolumuz

Bizim yolumuz, çok kesin olarak bilin, Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymak yoludur. Efendimiz'in yolunda yürüyeceėiz. Kur'an yolunda yürüyeceėiz. Tarikatın saėla-

mı, aslı, esası, hakikisi budur. Bid'atlerden uzak duracaksınız.

Haramlardan, günahlardan, bid'atlerden uzak duracaksınız. Çünkü bid'at ehlinin Allah hiçbir ibadetini kabul etmiyor. Yol, Peygamber Efendimiz'in yoludur. Sünnet-i seniyeğe uygun yaşayacaksınız. Namazları evvel vaktinde kılacaksınız. Camide cemaatle kılacaksınız. İhmal etmeyeceksiniz. Cumayı terk etmeyeceksiniz. Cemaati terk etmeyeceksiniz. Farz namazları kılacaksınız. Sünnet namazları kılacaksınız. Bir de Peygamber Efendimiz'in çok sevaplı olduğunu bildirdiği bazı namazlar var. Onları da tavsiye ederim. Kılın. O sevapları kazanın.

Sabah namazından sonra Kur'an okuyup, tesbih çekip, ilim okuyup, güneşin doğmasından 25 dakika yarım saat geçinceye kadar meşgul olup ondan sonra eğer 2 rekât namaz kılırsanız bir hac ve umre sevabı var. Buna işrak namazı denilir. İşrak namazını Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor. Kendisi de kılarıydı. Siz de kılın. Sabahla öğlenin arasında duhâ namazı kılarıydı. 10'da 11'de. Öğlene bir saat, 45 dakika kalıncaya kadar. Onu da kılın.

O da çok sevaptır. 4 rekât, 8 rekât, 12 rekât kılırdı. 4 rekât da olsa yeter.

Akşam namazının arkasından evvabîn namazı vardır. Onu da kılın. O da insanın günahları denizlerin köpüğü kadar çok olsa bile affına sebep olur diye tavsiye ettiği bir namazdır Peygamber Efendimiz'in. Gece yatar-ken taze abdest alın. Abdestiniz varken bile olsun. Yüz numaraya gidin. Rahatlayın. Taze abdest alın. 4 rekât namaz kılıp abdestli yatın. Bunun faydası çok fazla.

Böyle yapan bir insanın bütün gece ibadet etmiş gibi defterine sevap yazılacak. Etrafına melekler toplaşacak. Şeytan yanına sokulamayacak. Gecesi hayırlı geçecek. Eceli gelmişse imanla göçmesi garantileniyor. Onun için gece böyle abdestli yatmaya çok dikkat edin. Geceleyin de teheccüt namazına kalkmaya gayret edin. Teheccüt namazı da Kur'ân-ı Kerîm'de de tavsiye edilen bir namazdır.

Sevaplı oruçlar var. Peygamber Efendimiz tutardı. Siz de tutun. Mesela her hafta pazartesi perşembe oruç tutulabilir. Arabî ayların başında ortasında sonunda birer gün oruç tutulabilir. Arabî ayların 13-14-15'inde

mehtaplı gecelerin gündüzlerinde Efendimiz orucu hiç bırakmamış. Bunlar önemli şeyler bilgiler. Şevval'in 6 gün orucu var. Muharrem'in oruçları var. Zilhicce'nin 10 gün oruçları var. Receb'te Şaban'da Peygamber Efendimiz oruç tutun diye tavsiye ediyor. Ramazan'ın dışındaki bu oruçları da gayret edin tutun da nefsinize hâkim olmayı öğrenin. Nefsiniz ıslah olsun.

Sonra, ilim öğrenin. Hayırlı çalışmalar yapın. İbadetleri taatleri yaptınız gibi İslâm'a ve müslümanlara hizmet edin. Cihat edin. Sevabınız da oradan çok olsun. Sevaplı işlere koşturun. Günahlı işlerden kaçının. Haramlardan, günahlardan uzak durun. Gözünüz harama bakmasın. Radyoda, televizyonda, çarşıda pazarda gözünüze, kulağınıza, dilinize sahip olun. Elinizi de harama asla uzatmayın. Cebinize haram lokma para girmesin. Midenize haram lokma girmesin. Haramlardan, günahlardan kaçının. Takvâ ehli olun. Çünkü Allah takvâ ehli kulları seviyor.

Haramlardan kaçınmadan Allah'ın sevgisine erişilmez. Kul haramdan kaçındı mı Allah sever. Haramdan, günahattan kaçındı mı Allah sever. Çare odur. Haramlardan kaçının. Bir

de huylarınıza dikkat edin. Huyunuz nasıl? Size nasıl diyorlar? Siz bir yerden toplantıdan kalkıp gittiğiniz zaman arkanızdan ne diyorlar? Sorun. Soruşturun. Anlayın bakalım. Sinirlidir mi diyorlar? Asabidir mi diyorlar? Kindardır mı diyorlar? İnatçı mı diyorlar? Ne diyorlar bakalım? Cimri mi pinti mi diyorlar? Tembel mi diyorlar? Ne diyorlar? Niye diyorlar onu?

Üzerinde o kötülük varsa o kötü huy varsa ondan kurtulmaya çalışacaksınız. İyi huyları almaya kötü huyları atmaya çalışacaksınız. Kendinize dikkat edeceksiniz. Halkın sesi Hakk'ın sesi demişler. Yani halk tenkit ediyorsa bir sebebi vardır. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Senin bir kusurun var ki herkes aynı şeyi söylüyor. Bazen iyi insanları da tenkit ederler. Doğru. Peygamberleri de tenkit etmişler. Kötüler iyileri sevmez, tenkit ederler. Ama söylenen söz haksız düşman da söylese kabul etmek lazım.

“Ben biraz sinirliyim. Bu sinirliliği bırakmam lazım. Tamam doğru. Ben biraz aceleciyim. Bu aceleyi bırakmam lazım. Tamam doğru. Ben biraz cimriyim. Hiç hayrım hasenâtım yok, âlem cami yapıyor, çeşme yaptırıyor,

hayır yapıyor hasenât yapıyor. Ne bu böyle? Ben bu malın bekçisi miyim? Biraz hayır yapayım.” filan neyse. Kötü huylarınızı böyle izale etmeye çalışın. İyi huyları almaya çalışın.

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَنَّا أَجْرًا عَظِيمًا﴾⁶

Bu bir söz vermektir. Ahit yapmaktır. Anlaşmadır. Tarikate girmek çok mühim bir hadisedir. Sahâbe-i kirâmın Peygamber Efendimiz'e bey'at etmesi gibidir. Bu devrin bey'atıdır. Allah'a söz vermiş olduğunuz için Allah'ın yolundan dönmeyin. Resûlullah'ın yolundan ayrılmayın. Bu vazifeleri yapmakta gevşeklik, tembellik göstermeyin.

Allah yardımcınız olsun. Yolunuz açık olsun. Allahu Teâlâ hazretleri sırât-ı müstakîmde sizi yürütsün. Şeytana, nefse uydurmasın. Dünyaya kapılıp âhireti unutan gafillerden etmesin. İbadet ve taatli eylesin. Zikri sevdirdin. Güzel huylara sahip olmayı nasip

⁶ 48/Feth, 10

etsin. Gönlünüzü nurlandırısın. Gözünüzün perdesini kaldırsın. Ârif kullar olup aşkullahı, muhabbetullahı içinize yerleştirsın. Allah'ı seven âşık-ı sadıklar olarak ibadet ve taatle ömür geçirin. Allah'ın huzuruna *celle celalüh* sevdiği, razı olduğu kullar olarak varıp Rab-bim cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin. Rıdvân-ı ekberine cümlemizi vasıl eylesin.

Bi-hürmeti esrarı sureti'l-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

Ereğli/ Konya

[Bütün DİĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'A PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

